

34 שאלות שנשאלו בחג הפסח - שיעור 509

I. בענייני יום טוב ושבת

(א) הוציא שק של בגדים מלוכלכים ביום טוב ראשון של פסח צריך להביאם למקום המשומר הראשון ואולי אפשר להוליכם להמקום שרוצה להביאם דהוי רק מתעסק שהוא איסור דרבנן ולכן אין צריך להחמיר כשיטת התוספות דהוצאה שאינו צריך כלל הוא אסור והרמ"א (תק"ח) החמיר כשיטתו רק על איסור דאורייתא ואבאר

(ב) נשפך מים על הרצפה צריך לקנח אותו בנייר (paper towels) ולא בכגדי צמר וכדומה

(ג) מותר לסנן את המרק ביום טוב אבל לא בשבת

(ד) מי שיש לו רגל נפוח מותר ליקח water pill לרפואה ביו"ט שני אבל בשבת וביו"ט ראשון רק אם מצתערו הרבה

(ה) מי ששכח ועשה קשר במנעלו עשרים דקות אחר השבת מותר להתירו בשבת אם אין לו עצה אחרת

(ו) סרסור על מכירת בית לשני נכרים ואין צריך להיות שם ביום טוב והנכרים רוצים הגמר מכירה להיות דוקא ביום טוב יכול לקחת חלקו (commission) שהוא אינו עושה כלום בהמכירה ואין לו שום קנין בהבית

(ז) מי שסובל מידיים יבשים אסור למרח עליהם מירוח ביו"ט שני ובשבת וכיום ראשון אסור גם כן משום רפואה ולקטנים בלא מירוח יפה מותר ואבאר

(ח) כלי שנקרא potato masher מותר לרסק בו ביצה דיש מקילים אפילו לרסק בו תפוחי אדמה דאין זה באיסור טחינה

(ט) לחמם מאכלי שבת בתנור שאינו כשר בכסוי על גבי כסוי יש אוסרים משום הטמנה בדבר המוסיף הבל וצ"ע ואבאר ועיין בדברות משה (ל"ט - ג) שפסק כשיטת הר"י בעלי תוספות (שם מ"ח).

(י) מותר לפתוח רטיה (band-aid) ולקשרו על הפצע (רב משה)

(יא) וצ"ע אם מותר לפתוח כיס תפור בבגד חדש ועיין ברמ"א (ש"ז - ג)

(יב) סינק שנסתם משום שיש בו insert והוא דבוק בנייר דבק מותר להסיר הנייר שהוא רק בנין עראי ולכבוד הבריות ולשמחת יום טוב יש להתירו אבל להחיר ולהדקו אסור ואפשר יותר טוב שלא להודקו ערב פסח

(יג) המבקר חולה בבית החולים מותר לשאול להנכריה באיזה חדר נמצא החולה אפילו אם הנכריה צריכה להשתמש בהטלפון או בהמחשב (computer) דאדעתיה דנפשיה כעביד ואבאר

(יד) בית הכנסת שיש לו בצדו בחצר אחרת נר שנדלק שנקרא sensor צריך לקבוע שם נר הדלוק שהוא יותר גדול שיהיה פסיק רישא דלא ניחא ליה כלל כך שמענו מרש"א

(טו) חולה דתקיף ליה עלמא ואמר שישלחו בעד קרוביו ואפילו לשכור אינו יהודי שירויץ כמה פרסאות בשבת להביא קרוביו במוצאי שבת שרי כדי שלא תטרף דעתו עליו

II. בענייני חול המועד

- (א) מי שצריך ליקח בחינה שנקרא driving test טוב לדחוקו לאחר יו"ט אם לא יהיה הפסד
- (ב) לבנות בית ע"י קבלן נכרי יש מקום להתיר (אג"מ ג - ל"ה) דיש מתירין אפילו בשבת
- (ג) מותר לתקן בית הכסא שלו אפילו במעשה אומן דהוי צרכי הגוף (תקמ"ו - ה ובכה"ל ד"ה כל)
- (ד) מביאין מבית האומן כלים שהם לצורך המועד (תקל"ד - ג)
- (ה) ואין מביאין לו כלים ואפילו לאומן נכרי שיסברו שהבע"ה צוה לתקנו במועד וכתב הפמ"ג דלדבר מצוה שרי (מ"ב תקל"ד - ט"ז)
- (ו) אסור להשתמש במחשב שלא לצורך המועד כמו שאר מלאכת הדיוט
- (ז) מותר לכבס בגד של אשה שיש לה תינוקות שכסדר מלכלכין בגדה (ד"ע)
- (ח) מי שלא יהיה בביתו ביום טוב האחרונים מותר להחזיר כלי פסח למקומם שאין בזה איסור מלאכה אמנם בשבת ויום טוב אסור משום הכנה (ד"ע)
- (ט) מי שיש לו כתם חזק ואם לא מנקה נפסד הבגד מותר לכבסו דהוי דבר האבוד
- (י) מי שהתחיל ליטול צפורניו בטעות ואם לא יגמר יצטערו אפשר יש להקל ולהתירו לגמרה (ד"ע)

III. בעניני פסח

- (א) מרתף שהוא מלא חפצים כבדים הנשאר מבנין הבית אין צריך בדיקה דבביטול בעלמא סגי וכ"ש אם נכלל בהמכירה דקשה מאד לבדוק המרתף
- (ב) מותר לפתוח ארון שיש בו כלים חמצים לקחת משם דבר ששכח שם
- (ג) פח של קרח שנמצא במקרר אין צריך חדשים לפסח וצריך לנקותם היטב
- (ד) מי שיש לו כלים חמצים על השלחן במרתף מסתמא דמותר לכסותם בניירות ולעשות שם סימן יפה שהם חמצים אם אי אפשר לסגרם בארון

IV. בענינים אחרים

- (א) מי שאינו יכול לכוין לתפלתו כשעומד באוירון יותר טוב להתפלל כשיושב ואפילו בלא מנין
- (ב) האוכל לחם רק כדי לפטור את כל המאכלים שהוא עומד לאכול בתוך הסעודה יש ספק אם ברכת הלחם פוטרת אותם ויותר טוב שיברך על השארי דברים הברכה הראויה לכל אחת ולא יאכל פת כלל אם לא שבת ויו"ט דאז מצוה לאכול וכזית פת חשוב הוא ונעשו הכל טפלים לו (מ"ב קע"ז - ג)
- (ג) מי שרצונו לאכול עוגה לקינוח הסעודה ראוי שיכוין בשעת ברכת המוציא לפטור אותה (בה"ל קס"ח - ס ד"ה טעוים)
- (ד) השותה כוס תה אחר הסעודה לפני ברכת המזון נכון שיברך תחילה על מעט סוכר ויאכלנו ויכוין לפטור את התה (מ"ב קע"ד - ל"ט)
- (ה) לשחק במשחק Ping-Pong באשתו נדה אסור שזהו זריקה דרך שחוק כך שמענו בשם רב משה וכ"ש חצי שעה אחר מוצאי פסח זה ודאי שחוק גדול